

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรจังหวัด เชียงใหม่ จากการสำรวจข้อมูลเกษตรกร ผลิตลำไยนอกฤดู ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและ ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 ข้อมูล เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กมีพื้นที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่ และ ข้อมูลเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่มีพื้นที่มากกว่า 5 ไร่ ขึ้นไป

2.1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา จำนวนแรงงาน ขนาดพื้นที่การเกษตร ราคาลำไยนอกฤดู การได้รับข้อมูลข่าวสาร ความตระหนักผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม และการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่

2.2 ข้อมูลด้าน ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู ของเกษตรกร กลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตลำไยนอกฤดู

ตอนที่ 1 ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ การถือครองพื้นที่ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่สวนมากมีพื้นที่ในการผลิต

ลำไยเป็นของตนเอง พันธุ์ลำไยที่เกษตรกรทั้งสองกลุ่มนิยมปลูกได้แก่ พันธุ์อีตอง เนื่องจากลำไย พันธุ์อีตอง เป็นพันธุ์ที่ตรงกับความต้องการของตลาด ให้ผลผลิตสูงกว่าลำไยพันธุ์อื่นและมีความ

เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ด้านลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ ลักษณะดินของเกษตรกรกลุ่มสวน

ลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่สวนมากเป็นดินร่วนปนทราย และดินร่วนดำ ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่

เป็นพื้นที่ดอนและที่ลุ่ม

การขยายพันธุ์ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่นิยมขยายพันธุ์แบบการตอนกิ่ง เนื่องจากการตอนกิ่งเป็นวิธีที่ง่าย ต้นที่ได้ไม่กลายพันธุ์ และการขยายพันธุ์โดยการต่อกิ่งเป็นการปลูกลำไยด้วยกิ่งพันธุ์ที่ขยายพันธุ์โดยการต่อกิ่ง ซึ่งใช้ต้นตอที่มีระบบรากแก้วสามารถหยั่งลึกลงไปใต้ดิน การต่อกิ่งยังมีประโยชน์ในด้านการศึกษาถึงอิทธิพลของต้นตอที่มีต่อกิ่งพันธุ์ดี เช่น อาจมีผลต่อขนาดของทรงพุ่ม และคุณภาพของผลลำไย

การจัดการคุณภาพผลผลิต เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีการผลิตผลเนื่องจากคุณภาพของลำไยนอกฤดูมีผลขนาดเล็กเปลือกบาง และแฉ่ำ เกษตรกรสามารถทำให้ผลมีขนาดใหญ่ เนื้อไม้และน้ำโดยวิธีการผลิต ถ้าลำไยติดผลตกเกินไป ส่วนเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่มีการผลิตตามความมากน้อยของการติดผลทั้งหมดของต้นและสภาพต้น ถ้าต้นสมบูรณ์ก็สามารถไว้จำนวนผลมากกว่าต้นที่ไม่สมบูรณ์

การจัดการธาตุอาหาร เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีการตรวจสอบธาตุอาหารในดินเพื่อ การจัดการธาตุอาหาร ค่าที่สูญเสียไปกับผลผลิต ซึ่งจะช่วยให้ใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากไม่มีการตรวจสอบธาตุอาหารในดินเนื่องจากพื้นที่ มีความแตกต่างกันทางด้านลักษณะสภาพแวดล้อมและชนิดของดิน ไม่สามารถจัดการธาตุอาหารตามค่าวิเคราะห์ดินได้ทั้งหมด

การจัดการด้านการตัดแต่งกิ่ง เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมากมีการตัดแต่งกิ่งทันทีหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแตกใบและกิ่ง ใหม่ที่สมบูรณ์ ควบคุมทรงพุ่มเพื่อให้สะดวกต่อการดูแลรักษาต่อการเก็บเกี่ยว เกษตรกรจะ ตัดแต่งกิ่งให้เหลืออยู่ประมาณ 60% ของทรงพุ่ม สำหรับด้านรูปแบบการตัดแต่งกิ่งเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมากตัดทรงเปิดกลางพุ่ม ทรงผ่าซี่หยาบ ครึ่งวงกลมและสี่เหลี่ยม ขึ้นอยู่กับพันธุ์ลำไยและวิธีการจัดการการผลิต

การจัดการด้านการให้น้ำ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่จะให้น้ำตามความต้องการน้ำ หรือปริมาณของน้ำที่ให้แต่ละครั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น สภาพภูมิอากาศ คุณสมบัติของดิน วิธีการให้น้ำ และระยะการเจริญเติบโตของ ต้นลำไยกับ ปริมาณการให้น้ำ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากนิยมให้น้ำด้วยวิธีการปล่อยท่วมแปลง ลากสายยางรด เนื่องจากพื้นที่มีขนาดเล็กสามารถให้น้ำเองได้ทั่วถึง ส่วนเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากให้น้ำแบบสปริงเกอร์ ปล่อยท่วมแปลง เพราะพื้นที่มีขนาดใหญ่การให้น้ำต้องให้แบบกระจายให้ทั่วถึงทุกพื้นที่

การชักนำการออกดอก เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมาก ใช้สารโพแทสเซียมคลอไรด์ ในการชักนำการออกดอกลำไยนอกฤดู เกษตรกรมีการให้สารตามขนาด ของ

พื้นที่ทรงพุ่ม โดยใช้สารโพแทสเซียมคลอไรด์ อัตรา 20 กรัมต่อตารางเมตร เพื่อเป็นการลดการใช้คลอไรด์ วิธีการใช้สาร โพแทสเซียมคลอไรด์ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ส่วนมากให้สารทางดินโดยการผสมน้ำราดและหว่านโดยตรงบริเวณทรงพุ่ม เกษตรกรให้สารในระยะเวลาอยู่ในระยะใบแก่หรืออย่างต่ำอยู่ในระยะใบเปสลาดขึ้นไป

การจัดการด้านปุ๋ย เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมากให้ปุ๋ยอินทรีย์ และเคมีเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กจะให้ปุ๋ยตาม เส้นผ่าศูนย์กลางของทรงพุ่ม ให้ปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 10 - 20 กิโลกรัมต่อต้น ซึ่งต้นลำไยต้องการธาตุ N-P-K คิดเป็นสัดส่วน ประมาณ 4:1:3 เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมี สูตร 46-0-0, 15-15-15 และ 0-0-60 อัตราการใช้ ขึ้นอยู่กับขนาดทรงพุ่ม ส่วน เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่จะให้ปุ๋ยเคมีและอินทรีย์ตามอายุ และระยะเวลาการเจริญเติบโต ของต้นลำไย เกษตรกรนิยมใช้ปุ๋ยสูตร 15-15 -15 , 13-13-21, 12-24-12 สำหรับการป้องกันกำจัด โรคและแมลง เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมากมีการใช้เทคโนโลยีการจัดการสวนลำไยในการประเมินความเสี่ยงจากโรคและแมลงก่อนการใช้สารป้องกันกำจัดโรค และแมลง มีการสำรวจการระบาดของแมลงในสวนลำไย ในช่วงออกดอก ดอกบาน และติดผล

การจัดการด้านการเก็บเกี่ยว การเก็บรวบรวมผลผลิตลำไยนอกฤดูเกษตรกรกลุ่มสวนลำไย ขนาดเล็กส่วนมากใช้แรงงานในครัวเรือนในการเก็บผลผลิตเองทั้งหมด บางส่วนขายแบบเหมาสวน ให้กับพ่อค้าคนกลาง ส่วนเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากใช้แรงงานในครัวเรือนและมี การจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตด้วย เนื่องจากพื้นที่มีขนาดใหญ่ทำให้ต้องใช้แรงงานในการ เก็บเกี่ยวผลผลิตให้ทันเวลา สำหรับวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ส่วนน้อยให้ความสำคัญด้านวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว การผลิตลำไยนอกฤดูหาก เก็บเกี่ยวไม่ถูกวิธีหรือมีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวไม่เหมาะสม อาจทำให้เกษตรกรสูญเสียรายได้ ไปส่วนหนึ่งโดยไม่รู้ตัวเช่น ถูกพ่อค้ากดราคา เนื่องจากต้องการเร่งเก็บลำไยเพื่อขายก่อน ทำให้ ลำไยที่ได้ไม่แก่จัด ผลมีขนาดเล็ก หรือมีความหวานน้อย เป็นต้น

การจัดการด้านการตลาดและราคาลำไย เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ส่วนมากรับรู้ราคาขายส่งและขายปลีก ลำไยนอกฤดูตลอดทุกช่วงเวลาการผลิตทำให้ขายผลผลิตลำไย ได้ราคาดี สำหรับด้านการขายผลผลิต เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากขายให้กับพ่อค้า คนกลาง จากในและนอกพื้นที่ และขายแบบเหมาสวนให้กับคนคุ้นเคย เพราะสะดวกรวดเร็ว เกษตรกรส่วนมากขายผลผลิตตอนผลแก่ ส่วนเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากขาย รูปแบบผลสดส่วนมากขายลำไยให้กับห้าง หรือแหล่งรับซื้อ และพ่อค้าคนกลางแล้วแต่ช่วงเวลาของ ราคาลำไยนอกฤดู สำหรับแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไย ขนาดใหญ่และขนาดเล็กส่วนมากเป็นทุนของตนเอง กู้เงินจาก ธ.ก.ส กองทุนหมู่บ้าน ธนาคาร

พานิชย์ สำหรับเหตุผลในการขายผลผลิตลำไยนอกฤดูเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่สวนมากขายเนื่องจากได้ระยะเก็บเกี่ยว ถึงเวลาเก็บเกี่ยว และได้ราคาดี

การได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมากได้รับความช่วยเหลือจาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และสถาบันการศึกษา เพื่อช่วยเหลือแก้ปัญหา และส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตลำไยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมากได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากการศึกษาดูงานแปลงสาธิตการผลิตลำไยนอกฤดู และจากการฝึกอบรม

ตอนที่ 2 ข้อมูล เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กมีพื้นที่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ไร่ และข้อมูล

เกษตรกรกลุ่มสวน ลำไย ขนาดใหญ่มีพื้นที่มากกว่า 5 ไร่ ขึ้นไป

2.1 ข้อมูลทั่วไปของ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก มีอายุเฉลี่ย 38 ปี โดยมีอายุมากที่สุด 60 ปี และต่ำสุด 22 ปี เกษตรกรส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี ร้อยละ 34.5 รองลงมา คือ มีอายุอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี ร้อยละ 27.6 มีอายุอยู่ในช่วง 21 - 30 ปี ร้อยละ 24.1 และมีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 13.8 เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่มีอายุเฉลี่ย 44.32 ปี โดยมีอายุมากที่สุด 65 ปี และต่ำสุด 25 ปี เกษตรกรส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี ร้อยละ 33.9 รองลงมา คือ มีอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 29.2 มีอายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี ร้อยละ 27.7 และอายุอยู่ในช่วง 21 - 30 ปี ร้อยละ 9.2 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 อายุของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่

อายุ (ปี)	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (คน)	ร้อยละ	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (คน)	ร้อยละ
21 - 30	14	24.1	6	9.2
31 - 40	20	34.5	18	27.7
41 - 50	16	27.6	22	33.9
มากกว่า 50	8	13.8	19	29.2
รวม	58	100.0	65	100.0

อายุต่ำสุด 22 ปี

อายุต่ำสุด 25 ปี

อายุสูงสุด 60 ปี

อายุสูงสุด 65 ปี

อายุเฉลี่ย 38.48 ปี

อายุเฉลี่ย 44.32 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.89 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.64

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกร รกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีการศึกษาระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 31.0 รองลงมามีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 22.4 ระดับมัธยมปลายร้อยละ 19.0 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 12.1 ระดับมัธยมต้นร้อยละ 10.3 และไม่ได้รับการศึกษาร้อยละ 5.2 เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 35.4 รองลงมามีการศึกษาระดับมัธยมปลายร้อยละ 20.0 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 13.8 ระดับอุดมศึกษาร้อยละ 12.3 ระดับมัธยมต้นร้อยละ 10.8 และไม่ได้รับการศึกษาร้อยละ 7.7 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ระดับการศึกษาของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ระดับการศึกษา	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (คน)	ร้อยละ	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	3	5.2	5	7.7
ป.4	7	12.1	9	13.8
ป.6	13	22.4	23	35.4
มัธยมต้น	6	10.3	7	10.8
มัธยมปลาย	11	19.0	13	20.0
อุดมศึกษา	18	31.0	8	12.3
รวม	58	100.0	65	100.0

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกร กลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก มีแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดู เฉลี่ย 2.26 คน มีจำนวนแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดูสูงสุด 6 คน ต่ำสุด 1 คน เกษตรกร ส่วนมากมีจำนวนแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดู 1 – 2 คน ร้อยละ 72.4 รองลงมา มีจำนวนแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดู 3 - 4 คน ร้อยละ 22.4 และจำนวนแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดู 5 – 6 คน ร้อยละ 5.2 เกษตรกร กลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่มีแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดูเฉลี่ย 2.22 คน มีจำนวนแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดูสูงสุด 5 คน ต่ำสุด 1 คน เกษตรกรส่วนมากมีจำนวนแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดู 1 – 2 คน ร้อยละ 73.8 รองลงมา มีจำนวนแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดู 3 - 4 คน ร้อยละ 23.1 และจำนวนแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดู 5 – 6 คน ร้อยละ 3.1 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 จำนวนแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกร กลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก และขนาดใหญ่

แรงงานในการผลิต ลำไยนอกฤดู (คน)	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (คน)	ร้อยละ	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (คน)	ร้อยละ
1 - 2	42	72.4	48	73.8
3 - 4	13	22.4	15	23.1
5 - 6	3	5.2	2	3.1
รวม	58	100.0	65	100.0

จำนวนแรงงานต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานต่ำสุด 1 คน
 จำนวนแรงงานสูงสุด 6 คน จำนวนแรงงานสูงสุด 5 คน
 คนค่าเฉลี่ยจำนวนแรงงาน 2.26 คน ค่าเฉลี่ยจำนวนแรงงาน 2.22 คน
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.18 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.94 คน

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กมีขนาดพื้นที่การเกษตรเฉลี่ย 5.78 ไร่ ขนาดพื้นที่สูงสุด 15 ไร่ ต่ำสุด 1 ไร่ เกษตรกรส่วนมากมีขนาดพื้นที่ 1 - 13 ไร่ ร้อยละ 94.8 และขนาดพื้นที่ 14 ไร่ ขึ้นไป ร้อยละ 5.2 เกษตรกร กลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่มีขนาดพื้นที่การเกษตรเฉลี่ย 15.00 ไร่ ขนาดพื้นที่สูงสุด 40 ไร่ ต่ำสุด 6 ไร่ เกษตรกรส่วนมากมีขนาดพื้นที่ 14 ไร่ ขึ้นไป ร้อยละ 52.3 และมีขนาดพื้นที่ 1 - 13 ไร่ ร้อยละ 47.7 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ขนาดพื้นที่การเกษตรของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ขนาดพื้นที่ การเกษตร (ไร่)	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (คน)	ร้อยละ	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (คน)	ร้อยละ
1 - 13	55	94.8	31	47.7
14 ไร่ขึ้นไป	3	5.2	34	52.3
รวม	58	100.0	65	100.0

พื้นที่ถือครองต่ำสุด 1 ไร่ พื้นที่ถือครองต่ำสุด 6 ไร่
 พื้นที่ถือครองสูงสุด 15 ไร่ พื้นที่ถือครองสูงสุด 40 ไร่
 พื้นที่ถือครองเฉลี่ย 5.78 ไร่ พื้นที่ถือครองเฉลี่ย 15.00 ไร่
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.17 ไร่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.27 ไร่

ผลการศึกษาพบว่า ราคาลำไยนอกฤดูที่เกษตรกร กลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก ขายได้เฉลี่ย 20.45 บาท/กิโลกรัม ราคาลำไยนอกฤดูที่เกษตรกรขายได้สูงสุด 23 บาท/กิโลกรัม ต่ำสุด 19 บาท/กิโลกรัม เกษตรกรส่วนมากขายลำไยนอกฤดูได้ราคา 19 – 20 บาท/กิโลกรัม ร้อยละ 67.2 รองลงมาขายลำไยนอกฤดูได้ราคา 21 – 22 บาท/กิโลกรัม ร้อยละ 29.4 และขายลำไยนอกฤดูได้ราคา 23 บาท/กิโลกรัม ร้อยละ 3.4 ราคาลำไยนอกฤดูที่เกษตรกร กลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ขายได้เฉลี่ย 20.51 บาท/กิโลกรัม ราคาลำไยนอกฤดูที่เกษตรกรขายได้สูงสุด 25 บาท/กิโลกรัม ต่ำสุด 20 บาท/กิโลกรัม เกษตรกรส่วนมากขายลำไยนอกฤดูได้ราคา 19 – 20 บาท/กิโลกรัม ร้อยละ 69.2 รองลงมาขายลำไยนอกฤดูได้ราคา 21 – 22 บาท/กิโลกรัม ร้อยละ 26.2 และขายลำไยนอกฤดูได้ราคา 23 บาท/กิโลกรัม ขึ้นไป ร้อยละ 4.6 (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ราคาลำไยนอกฤดูที่ขายได้ของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ราคาลำไยนอกฤดู ที่ขายได้ (บาท/กิโลกรัม)	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (คน)	ร้อยละ	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (คน)	ร้อยละ
19 - 20	39	67.2	45	69.2
21 – 22	17	29.4	17	26.2
23 บาท/กิโลกรัม ขึ้นไป	2	3.4	3	4.6
รวม	58	100.0	65	100.0

ราคาลำไยนอกฤดูต่ำสุด 19 บาท/กิโลกรัม ราคาลำไยนอกฤดูต่ำสุด 20 บาท/กิโลกรัม
 ราคาลำไยนอกฤดูสูงสุด 23 บาท/กิโลกรัม ราคาลำไยนอกฤดูสูงสุด 25 บาท/กิโลกรัม
 ราคาลำไยนอกฤดูเฉลี่ย 20.45 บาท/กิโลกรัม ราคาลำไยนอกฤดูเฉลี่ย 20.51 บาท/กิโลกรัม
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.84 บาท/กิโลกรัม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95 บาท/กิโลกรัม

ผลการศึกษาพบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกร กลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก โดยใช้วัดความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสารในรอบ 1 เดือน พบว่าเกษตรกรส่วนมาก ร้อยละ 82.8 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 79.3 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเอกสารวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ และร้อยละ 70.7 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากนิตยสารทางการเกษตร และร้อยละ 69.0 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้าน และร้อยละ 60.3 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากวิทยุ

เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนมากร้อยละ 58.6 ได้รับข่าวสาร 1 – 2 ครั้ง รองลงมาคือร้อยละ 20.7 ได้รับข่าวสาร 3 – 4 ครั้ง ร้อยละ 3.4 ได้รับข่าวสาร

มากกว่า 4 ครั้ง เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากเอกสารวิชาการจากหน่วยงานต่างๆส่วนมากร้อยละ 56.9 ได้รับข่าวสาร 1 – 2 ครั้ง รองลงมาคือร้อยละ 17.2 ได้รับข่าวสาร 3 – 4 ครั้ง ร้อยละ 5.2 ได้รับข่าวสารมากกว่า 4 ครั้ง เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากนิตยสารทางการเกษตรส่วนมาก ร้อยละ 58.6 ได้รับข่าวสาร 1 – 2 ครั้ง รองลงมาคือร้อยละ 8.6 ได้รับข่าวสาร 3 – 4 ครั้ง ร้อยละ 3.4 ได้รับข่าวสารมากกว่า 4 ครั้ง

เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้านส่วนมากร้อยละ 48.3 ได้รับข่าวสาร 1 – 2 ครั้ง รองลงมาคือได้รับข่าวสาร 3 – 4 ครั้ง ได้รับข่าวสารข่าวสารมากกว่า 4 ครั้ง เท่ากันคือร้อยละ 10.3 เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากวิทยุส่วนมากร้อยละ 29.3 ได้รับข่าวสาร 1 – 2 ครั้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 17.2 ได้รับข่าวสารมากกว่า 4 ครั้ง และร้อยละ 13.8 ได้รับข่าวสาร 3 – 4 ครั้ง (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 การได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรสวนลำไยขนาดเล็ก

แหล่งข้อมูล ข่าวสาร	ระดับความถี่ / เดือน							
	1-2 ครั้ง		3-4 ครั้ง		มากกว่า 4 ครั้ง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อนบ้าน	28	48.3	6	10.3	6	10.3	40	69.0
2. วิทยุ	17	29.3	8	13.8	10	17.2	35	60.3
3. โทรทัศน์	21	36.2	6	10.3	4	6.9	31	53.4
4. หนังสือพิมพ์	18	31.0	2	3.4	4	6.9	24	41.4
5. เอกสารวิชาการ	33	56.9	10	17.2	3	5.2	46	79.3
6. นิตยสารเกษตร	34	58.6	5	8.6	2	3.4	41	70.7
7. เจ้าหน้าที่	34	58.6	12	20.7	2	3.4	48	82.8
ส่งเสริม								
8. อื่นๆ	2	3.4	5	8.6	5	8.6	12	20.6

การได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ โดยใช้วัดความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสารในรอบ 1 เดือน พบว่าเกษตรกรส่วนมาก ร้อยละ 76.9 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และเอกสารวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ รองลงมา ร้อยละ 61.5 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากนิตยสารทางการเกษตร และร้อยละ 58.5 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้าน และร้อยละ 53.8 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากวิทยุ และร้อยละ 35.4 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากช่องทางอื่นๆ

เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนมากร้อยละ 61.5 ได้รับข่าวสาร 1 – 2 ครั้ง รองลงมาคือร้อยละ 9.2 ได้รับข่าวสาร 3 – 4 ครั้ง ร้อยละ 6.2 ได้รับข่าวสารมากกว่า 4 ครั้ง เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากเอกสารวิชาการจากหน่วยงานต่างๆส่วนมากร้อยละ 64.6 ได้รับข่าวสาร 1 – 2 ครั้ง รองลงมาคือร้อยละ 7.7 ได้รับข่าวสาร 3 – 4 ครั้ง ร้อยละ 4.6 ได้รับข่าวสารมากกว่า 4 ครั้ง

เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากนิตยสารทางการเกษตรส่วนมากร้อยละ 49.2 ได้รับข่าวสาร 1 – 2 ครั้ง รองลงมาคือร้อยละ 7.7 ได้รับข่าวสาร 3 – 4 ครั้ง ร้อยละ 4.6 ได้รับข่าวสารมากกว่า 4 ครั้ง เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนบ้านส่วนมากร้อยละ 50.8 ได้รับข่าวสาร 1 – 2 ครั้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 6.2 ได้รับข่าวสาร 3 – 4 ครั้ง ร้อยละ 1.5 ได้รับข่าวสารข่าวสารมากกว่า 4 ครั้ง (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 การได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรสวนลำไยขนาดใหญ่

แหล่งข้อมูล ข่าวสาร	ระดับความถี่ / เดือน							
	1-2 ครั้ง		3-4 ครั้ง		มากกว่า 4 ครั้ง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อนบ้าน	33	50.8	4	6.2	1	1.5	38	58.5
2. วิทยุ	14	21.5	10	15.4	11	16.9	35	53.8
3. โทรทัศน์	19	29.2	-	-	-	-	19	29.2
4. หนังสือพิมพ์	12	18.5	4	6.2	3	4.6	19	29.2
5. เอกสารวิชาการ	42	64.6	5	7.7	3	4.6	50	76.9
6. นิตยสารเกษตร	32	49.2	5	7.7	3	4.6	40	61.5
7. เจ้าหน้าที่ ส่งเสริม	40	61.5	6	9.2	4	6.2	50	76.9
8. อื่นๆ	3	4.6	8	12.3	12	18.5	23	35.4

ผลการศึกษาพบว่า ความตระหนักผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในการผลิตลำไยนอกฤดู ของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก เกษตรกรไม่เคยมีการกำจัดสารตกค้าง ร้อยละ 60.3 และหลังจากราดสารเกษตรกรเคยมีการกำจัดสารตกค้าง ร้อยละ 39.7 ความตระหนักผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ เกษตรกรเคยมีการกำจัดสารตกค้าง ร้อยละ 43.1 และหลังจากราดสารเกษตรกรไม่เคยมีการกำจัดสารตกค้าง ร้อยละ 56.9 (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ความตระหนักผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกร กลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ความตระหนักผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (คน)	ร้อยละ	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	35	60.3	28	43.1
เคย	23	39.7	37	56.9
รวม	58	100.0	65	100.0

ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก โดยใช้วัดความถี่ของการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในรอบ 1 ปี พบว่าเกษตรกรส่วนมากร้อยละ 82.8 เจ้าหน้าที่มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การผลิตลำไยนอกฤดู รองลงมา ร้อยละ 75.9 เจ้าหน้าที่มีการชี้แจงและให้ความรู้ที่เกี่ยวกับการผลิตลำไยนอกฤดู เท่ากับ เจ้าหน้าที่ที่ได้มีโอกาสให้คำปรึกษาและการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการผลิตลำไย นอกฤดู และร้อยละ 65.5 เจ้าหน้าที่มีการติดตามและประเมินผลเกษตรกรจากการผลิตลำไยนอกฤดู และร้อยละ 43.1 เจ้าหน้าที่สนับสนุนปัจจัยการผลิตและให้เทคโนโลยีการเกษตร

เกษตรกรได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่องการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การผลิตลำไยนอกฤดู ในรอบ 1 ปี ส่วนมากร้อยละ 65.5 ได้รับการสนับสนุน 1 - 2 ครั้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 13.8 ได้รับการสนับสนุน 3 - 4 ครั้ง ร้อยละ 3.4 มากกว่า 4 ครั้ง เกษตรกรได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่องเจ้าหน้าที่มีการชี้แจงและให้ความรู้ที่เกี่ยวกับการผลิตลำไยนอกฤดู ในรอบ 1 ปี ส่วนมากร้อยละ 62.1 ได้รับการสนับสนุน 1 - 2 ครั้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 6.9 ได้รับการสนับสนุน 3 - 4 ครั้ง เท่ากับ มากกว่า 4 ครั้ง เกษตรกรได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่อง เจ้าหน้าที่ได้มีโอกาสให้คำปรึกษาและการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการผลิตลำไย นอกฤดู ในรอบ 1 ปี ส่วนมากร้อยละ 63.8 ได้รับการสนับสนุน 1 - 2 ครั้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 8.6 ได้รับการสนับสนุน 3 - 4 ครั้ง ร้อยละ 3.4 มากกว่า 4 ครั้ง

เกษตรกรได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่อง เจ้าหน้าที่มีการติดตามและประเมินผลเกษตรกรจากการผลิตลำไยนอกฤดู ในรอบ 1 ปี ส่วนมากร้อยละ 60.3 ได้รับการสนับสนุน 1 - 2 ครั้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 3.4 ได้รับการสนับสนุน 3 - 4 ครั้ง ร้อยละ 1.7 มากกว่า 4 ครั้ง เกษตรกรได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่อง เจ้าหน้าที่สนับสนุนปัจจัยการผลิตและให้เทคโนโลยีการเกษตร ในรอบ 1 ปี ส่วนมากร้อยละ 37.9 ได้รับการสนับสนุน 1 - 2 ครั้ง รองลงมา

คือ ร้อยละ 3.4 ได้รับการสนับสนุนมากกว่า 4 ครั้ง ร้อยละ 1.7 ได้รับการสนับสนุน 3 - 4 ครั้ง
(ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรสวนลำไยขนาดเล็ก

การสนับสนุน	ระดับความถี่ / ปี							
	1-2 ครั้ง		3-4 ครั้ง		มากกว่า 4 ครั้ง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เจ้าหน้าที่ที่มีการ ประชาสัมพันธ์ และการผลิต	38	65.5	8	13.8	2	3.4	48	82.8
2. เจ้าหน้าที่ที่มีการ ชี้แจงให้ ความรู้ด้าน การผลิต	36	62.1	4	6.9	4	6.9	44	75.9
3. เจ้าหน้าที่ที่มีการ สนับสนุน ปัจจัยพื้นฐาน เช่น แหล่งน้ำ	12	20.7	-	-	-	-	12	20.7
4. เจ้าหน้าที่ สนับสนุน ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยี	22	37.9	1	1.7	2	3.4	25	43.1
5. เจ้าหน้าที่ให้ คำปรึกษาและ การถ่ายทอด เทคโนโลยี	37	63.8	5	8.6	2	3.4	44	75.9
6. เจ้าหน้าที่มีการ ติดตาม และ ประเมินผล	35	60.3	2	3.4	1	1.7	38	65.5

การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรกลุ่มสวนขนาดใหญ่ โดยใช้วัดความถี่ของการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในรอบ 1 ปี พบว่าเกษตรกรส่วนมากร้อยละ 75.4 เจ้าหน้าที่ได้มีโอกาสให้คำปรึกษาและการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการผลิตลำไย นอกฤดู รองลงมา ร้อยละ 73.8 เจ้าหน้าที่ที่มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การผลิตลำไยนอกฤดู รองลงมา ร้อยละ 66.2 เจ้าหน้าที่ที่มีการชี้แจงและให้ความรู้ที่เกี่ยวกับการผลิตลำไยนอกฤดู และร้อยละ 64.6 เจ้าหน้าที่ที่มีการติดตามและประเมินผลเกษตรกรจากการผลิตลำไยนอกฤดู และร้อยละ 43.1 เจ้าหน้าที่สนับสนุนปัจจัยการผลิตและให้เทคโนโลยีการเกษตร

เกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่องเจ้าหน้าที่ได้มีโอกาสให้คำปรึกษาและการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการผลิตลำไย นอกฤดู ในรอบ 1 ปี ส่วนมากร้อยละ 66.2 ได้รับการสนับสนุน 1 - 2 ครั้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 4.6 ได้รับการสนับสนุน 3 - 4 ครั้ง ร้อยละ 4.6 มากกว่า 4 ครั้ง เกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่อง การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การผลิตลำไยนอกฤดู ในรอบ 1 ปี ส่วนมากร้อยละ 61.5 ได้รับการสนับสนุน 1 - 2 ครั้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 9.2 ได้รับการสนับสนุน 3 - 4 ครั้ง ร้อยละ 3.1 มากกว่า 4 ครั้ง เกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่องเจ้าหน้าที่มีการชี้แจงและให้ความรู้ที่เกี่ยวกับการผลิต ลำไยนอกฤดู ในรอบ 1 ปี ส่วนมากร้อยละ 56.9 ได้รับการสนับสนุน 1 - 2 ครั้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 6.2 ได้รับการสนับสนุน 3 - 4 ครั้ง ร้อยละ 3.1 มากกว่า 4 ครั้ง

เกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่องเจ้าหน้าที่มีการติดตามและประเมินผล เกษตรกรจากการผลิตลำไยนอกฤดู ในรอบ 1 ปี ส่วนมากร้อยละ 58.5 ได้รับการสนับสนุน 1 - 2 ครั้ง รองลงมาคือ ร้อยละ 3.1 ได้รับการสนับสนุน 3 - 4 ครั้ง ร้อยละ 3.1 มากกว่า 4 ครั้ง เกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในเรื่อง เจ้าหน้าที่สนับสนุนปัจจัยการผลิตและให้ เทคโนโลยีการเกษตร ในรอบ 1 ปี ส่วนมากร้อยละ 40.0 ได้รับการสนับสนุน 1 - 2 ครั้ง รองลงมา คือ ร้อยละ 1.5 ได้รับการสนับสนุน 3 - 4 ครั้ง และได้รับการสนับสนุนมากกว่า 4 ครั้ง (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรสวนลำไยขนาดใหญ่

การสนับสนุน	ระดับความถี่ / ปี							
	1-2 ครั้ง		3-4 ครั้ง		มากกว่า 4 ครั้ง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เจ้าหน้าที่มีการ ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ การผลิต	40	61.5	6	9.2	2	3.1	48	73.8
2. เจ้าหน้าที่มีการ ชี้แจงให้ความรู้ ด้านการผลิต	37	56.9	4	6.2	2	3.1	43	66.2
3. เจ้าหน้าที่มีการ สนับสนุน ปัจจัยพื้นฐาน เช่น แหล่งน้ำ	17	26.2	-	-	-	-	17	26.2
4. เจ้าหน้าที่ สนับสนุน ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยี	26	40.0	1	1.5	1	1.5	28	43.1
5. เจ้าหน้าที่ให้ คำปรึกษาและ การ ถ่ายทอด เทคโนโลยี	43	66.2	3	4.6	3	4.6	49	75.4
6. เจ้าหน้าที่มีการ ติดตาม และ ประเมินผล	38	58.5	2	3.1	2	3.1	42	64.6

2.2 ข้อมูลด้าน ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู ของเกษตรกร กลุ่มสวน ลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ ผลการศึกษาในตารางที่ 18 ได้ผลการศึกษาในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู คือองค์ประกอบของ ระบบการผลิต ระบบการตลาด ลักษณะสภาพแวดล้อม เกษตรกร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องในการผลิตลำไย นอกฤดู

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากทราบว่าระบบการผลิตลำไย นอกฤดูต้องประกอบด้วย องค์ประกอบของระบบการผลิต ระบบการตลาด ลักษณะสภาพแวดล้อม ตัวเกษตรกรเอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 84.5 มีเพียงเกษตรกรส่วน น้อย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ที่ไม่มีทราบในเรื่องนี้ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาด ใหญ่ส่วนมากทราบว่าระบบการผลิตลำไยนอกฤดูต้องประกอบด้วย องค์ประกอบของระบบการ ผลิต ระบบการตลาด ลักษณะสภาพแวดล้อม ตัวเกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 84.6 มีเพียงเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ที่ไม่ทราบเรื่องนี้

2. ระบบการจัด การผลิตลำไยนอกฤดูเป็นทั้งทางเลือกให้กับผู้ผลิต รวมทั้งผู้บริโภค เกษตรกรชาวสวนจะมีรายได้จากการผลิตลำไยนอกฤดูเพิ่มขึ้นเสมอไป

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมาก ไม่มีความมั่นใจ ว่าระบบการ จัดการการผลิตลำไยนอกฤดูจะทำให้เกษตรกร มีรายได้จากการผลิตลำไยนอกฤดูเพิ่มขึ้นเสมอไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 และมีเกษตรกรที่ มีความมั่นใจ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1 เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กมีปัญหาในเรื่องของราคาปัจจัยการผลิตสูง ผลผลิต เหลือต่อไร่น้อยและการตลาดที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เกษตรกรส่วนมากจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาระบบการตลาดในการผลิตลำไยนอกฤดูแต่ละครั้งเพื่อให้ขายลำไยได้ถูกช่วงเวลาตรงกับ ความต้องการของตลาด ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีความมั่นใจว่าระบบการ จัดการการผลิตลำไยนอกฤดูจะทำให้เกษตรกร มีรายได้จากการผลิตลำไยนอกฤดูเพิ่มขึ้นเสมอไป จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 และมีเกษตรกรที่ไม่ มีความมั่นใจ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ มีการวางแผนการผลิต เลือกพันธุ์ที่ตรงกับ ความ ต้องการตลาดต้องการ เช่นพันธุ์ดอ คีศึกษาระบบตลาดในการผลิตแต่ละครั้งและ คาดการณ์ผลผลิต ล่วงหน้าเพื่อให้ขายผลผลิตได้ราคาดี

3. เกษตรกรที่จะทำการผลิตลำไยนอกฤดูต้องมีความรู้ในเรื่องของระบบการจัดการผลิต ลำไยนอกฤดูเป็นอย่างดี

การศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนกลุ่มส่วนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีความรู้ว่าการจะผลิตลำไยนอกฤดูต้องมีความรู้ในเรื่องของระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูเป็นอย่างดี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 81.0 และมีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 เท่านั้นที่ไม่มี ความรู้ ด้านเกษตรกรกลุ่มส่วนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีความรู้ว่าการจะผลิตลำไยนอกฤดูต้องมีความรู้ในเรื่องของระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูเป็นอย่างดี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 และมีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 เท่านั้นที่ไม่มีความรู้

4. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูประเด็นหลักคือการลดต้นทุนการผลิตและผลผลิตที่ได้ต้องมีคุณภาพ เกษตรกรต้องเรียนรู้พัฒนาเทคนิคการปลูกให้เหมาะกับสภาพพื้นที่ ระบบการให้น้ำและการใช้สารกระตุ้นอย่างถูกวิธี

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มส่วนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีความรู้ว่าการจะผลิตลำไยนอกฤดู ประเด็นหลักคือต้องลดต้นทุนการผลิตและผลผลิตที่ได้ต้องมีคุณภาพ เกษตรกรมีการเรียนรู้พัฒนาเทคนิคการปลูกให้เหมาะกับสภาพพื้นที่ ระบบการให้น้ำและการใช้สารกระตุ้นอย่างถูกวิธี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 91.4 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.6 ที่ไม่มีความรู้ ด้านเกษตรกรกลุ่มส่วนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีความรู้ว่าการจะผลิตลำไยนอกฤดูประเด็นหลักคือต้องลดต้นทุนการผลิตและผลผลิตที่ได้ต้องมีคุณภาพ เกษตรกรมีการเรียนรู้พัฒนาเทคนิคการปลูกให้เหมาะกับสภาพพื้นที่ ระบบการให้น้ำและการใช้สารกระตุ้นอย่างถูกวิธี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 95.4 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.6 ที่ไม่มี ความรู้

5. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู จะช่วยในการรักษาระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ได้ดีกว่าระบบการจัดการผลิตลำไยทั่วไป

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มส่วนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีความเชื่อมั่นว่า ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู จะช่วยในการรักษาระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ได้ดีกว่า ระบบการจัดการผลิตลำไยทั่วไป จำนวน 29 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50 เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มส่วนลำไยขนาดเล็กไม่มีความรู้ในเรื่องผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เกษตรกรไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ ในการผลิตลำไยนอกฤดู และงานวิจัยด้าน ผลกระทบจากการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ยังไม่เด่นชัดมากนัก เกษตรกรส่วนมากใส่สาร โดยไม่เกรงกลัวต่อผลกระทบในภายหลังทั้งต้นลำไยหรือต่อสภาพแวดล้อม และต่อผู้บริโภค ด้านเกษตรกรกลุ่มส่วนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากไม่มีความเชื่อมั่นว่า ระบบการจัดการผลิต ลำไยนอกฤดู จะช่วยในการรักษาระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ได้ดีกว่า ระบบการจัดการผลิตลำไยทั่วไป จำนวน 35 คน คิดเป็น ร้อยละ 53.8 และมีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 เท่านั้นที่เชื่อ

6. เทคโนโลยีการผลิตลำไยนอกฤดู โดยใช้สารประกอบกลุ่มคลอเรตเป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากคิดว่าสารประกอบกลุ่มคลอเรตเป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู จำนวน 49 คน คิดเป็น ร้อยละ 84.5 มีเพียงเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 เท่านั้นที่ไม่คิดอย่างนั้น ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากคิดว่าสารประกอบกลุ่มคลอเรตเป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู จำนวน 60 คน คิดเป็น ร้อยละ 92.3 มีเพียงเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 เท่านั้นที่ไม่คิดอย่างนั้น

7. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู เป็นการจัดการเพื่อเลี่ยงปัญหาลำไยล้นตลาดและราคาลำไยตกต่ำ แต่ถ้ามีการจัดการการผลิตที่ไม่ถูกต้องจะทำให้ผลผลิตไม่มีคุณภาพไม่ตรงกับความต้องการของตลาด

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีความรู้ที่ ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู เป็นการจัดการเพื่อเลี่ยงปัญหาลำไยล้นตลาดและราคาลำไยตกต่ำ และถ้ามีการจัดการการผลิตที่ไม่ถูกต้องจะทำให้ผลผลิตไม่มีคุณภาพ จำนวน 53 คน คิดเป็น ร้อยละ 91.4 มีเพียงเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.6 ที่ไม่มีความรู้ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีความรู้ที่ ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู เป็นการจัดการเพื่อเลี่ยงปัญหาลำไยล้นตลาดและราคาลำไยตกต่ำ และถ้ามีการจัดการการผลิตที่ไม่ถูกต้องจะทำให้ผลผลิตไม่มีคุณภาพ จำนวน 62 คน คิดเป็น 95.4 ร้อยละ มีเพียงเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.6 ที่ไม่มีความรู้

8. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูไม่มีความแตกต่างจากระบบการจัดการผลิตลำไยทั่วไป การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากเชื่อว่าระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูไม่มีความแตกต่างจากระบบการจัดการผลิตลำไยทั่วไป จำนวน 44 คน คิดเป็น ร้อยละ 75.9 มีเพียงเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 14 คน คิดเป็น ร้อยละ 24.1 ที่ไม่เชื่อ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากเชื่อว่าระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูไม่มีความแตกต่างจากระบบการจัดการผลิตลำไยทั่วไป จำนวน 54 คน คิดเป็น ร้อยละ 83.1 มีเพียงเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 11 คน คิดเป็น ร้อยละ 16.9 ที่ไม่เชื่อ

9. เกษตรกรที่ใช้ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูเท่านั้น ที่จะได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตลำไย

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากเชื่อว่าเกษตรกรที่ใช้ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูเท่านั้น ที่จะได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตลำไย

จำนวน 35 คน คิดเป็น ร้อยละ 60.3 ส่วนเกษตรกรอีก 23 คน คิดเป็น ร้อยละ 39.7 ไม่เชื่ออย่างนั้น ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากไม่เชื่อว่าเกษตรกรที่ใช้ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูเท่านั้น ที่จะได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตลำไย จำนวน 37 คน คิดเป็น ร้อยละ 56.9 ส่วนเกษตรกรอีก 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 43.1 เชื่ออย่างนั้น

10. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูช่วยเพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกรได้ และทำให้การผลิตลำไยของเกษตรกรมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขายได้ราคาสูง

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากไม่เชื่อว่า ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู จะช่วยเพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกรได้ และทำให้การผลิตลำไยของเกษตรกรมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขายได้ราคาสูง จำนวน 25 คน คิดเป็น ร้อยละ 60.3 และเกษตรกรส่วนน้อยจำนวน 23 คน คิดเป็น ร้อยละ 39.7 เชื่ออย่างนั้น ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากไม่เชื่อว่าระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู จะช่วยเพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกรได้ และทำให้การผลิตลำไยของเกษตรกรมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขายได้ราคาสูง จำนวน 46 คน คิดเป็น ร้อยละ 70.8 และเกษตรกรส่วนน้อยจำนวน 19 คน คิดเป็น ร้อยละ 29.2 ที่เชื่ออย่างนั้น

1. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้คัดเลือกชนิดพันธุ์ลำไยที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ตลาดต้องการ และตรงกับลักษณะชนิดของดินที่จะทำการผลิตลำไยนอกฤดู

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากได้คัดเลือกชนิดพันธุ์ลำไยที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ตรงกับความ ต้องการของตลาด และลักษณะชนิดของดินที่จะทำการผลิตลำไยนอกฤดู จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 87.9 และจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 ไม่ได้คัดเลือกชนิดพันธุ์ลำไยที่เหมาะสม เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากจะใช้ลำไยพันธุ์ดอ พันธุ์สีชมพู ในการผลิตลำไยนอกฤดูเพราะเป็นพันธุ์ที่ตรงกับความต้องการของตลาด จากงานทดลองพบว่า การให้สารอัตรา 8 กรัมต่อตารางเมตร สามารถทำให้ลำไย พันธุ์ดอออกดอกได้ 100% ส่วนพันธุ์สีชมพูให้สารอัตรา 1 กรัมต่อตารางเมตร ก็ให้การออกดอกได้ 100% เช่นเดียวกัน ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากได้คัดเลือกชนิดพันธุ์ลำไยที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ตรงกับความ ต้องการของตลาด และลักษณะชนิดของดินที่จะทำการผลิตลำไยนอกฤดู จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 93.8 และจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 ไม่ได้คัดเลือกชนิดพันธุ์ลำไยที่เหมาะสม เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากปลูกลำไยพันธุ์ดอซึ่งมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ในการผลิตลำไยนอกฤดูและตรงกับความต้องการของตลาด

12. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้มีการปรับปรุงคุณภาพโดยการปลิดผล (กรณีผลดก)

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากได้มี การปรับปรุงคุณภาพโดยการปลิดผล (ในกรณีผลดก) จำนวน 33 คน คิดเป็น ร้อยละ 56.9 เกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 25 คน

คิดเป็น 43.1 ไม่มีการปลิดผล เกษตรกรมีการปลิดผลลำไย เนื่องจากคุณภาพของผลผลิตลำไยนอกฤดูมีผลขนาดเล็กเปลือกบาง และแฉะน้ำ เกษตรกร กลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก ที่สามารถปลิดผลลำไยนอกฤดูสามารถทำให้ผลมีขนาดใหญ่ เนื้อไม่แฉะน้ำ โดยวิธีการปลิดผล ถ้าลำไยติดผลตกเกินไป เกษตรกร มีการ ปลิดผลออกบ้าง โดยตัดช่อผลในระยะที่ผลมีขนาดเท่าเมล็ดถั่วเหลือง ส่วนจะไว้จำนวนผลต่อช่อเท่า ไດนั้น จะต้องพิจารณาจากควมมากน้อยของการติดผลทั้งหมดของต้นและสภาพต้น ถ้าต้นสมบูรณ์ก็สามารถไว้จำนวนผลมากกว่าต้นที่ไม่สมบูรณ์ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากได้มี การปรับปรุงคุณภาพโดยการปลิดผล (ในกรณีผลตก) จำนวน 33 คน คิดเป็น ร้อยละ 50.8 เกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 32 คน คิดเป็น 49.2 ไม่มีการปลิดผล เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากปลิดผลตาม ความมากน้อยของการติดผลทั้งหมดของต้นและสภาพต้น ถ้าต้นสมบูรณ์ก็สามารถไว้จำนวนผลมากกว่าต้นที่ไม่สมบูรณ์

13. ในการผลิตลำไยนอกฤดูแต่ละครั้ง ท่านได้มีการตรวจสอบธาตุอาหารในดินเพื่อ การจัดการธาตุอาหารตามค่าวิเคราะห์ดินและค่าที่สูญเสียไปกับผลผลิตซึ่งจะช่วยทำให้ใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของลำไย

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีการตรวจสอบธาตุอาหารในดินเพื่อการจัดการธาตุอาหาร ค่าที่สูญเสียไปกับผลผลิต ซึ่งจะช่วยทำให้ใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 34 คน คิดเป็น ร้อยละ 58.6 เกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 ไม่ได้มีการตรวจสอบธาตุอาหารในดิน เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีการ ตรวจสอบธาตุอาหารเพื่อเป็นการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของต้นลำไยและลดค่าใช้จ่ายในเรื่องของต้นทุนและปัจจัยการผลิต ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมาก ไม่มีการตรวจสอบธาตุอาหารในดินเพื่อ การจัดการธาตุอาหาร ค่าที่สูญเสียไปกับผลผลิต ซึ่งจะช่วย ทำให้ใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 33 คน คิดเป็น ร้อยละ 50.8 เกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 มีการตรวจสอบธาตุอาหารในดิน เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ไม่มีการตรวจสอบธาตุอาหารในดิน เนื่องจากพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันทางด้านลักษณะของดิน การผลิต มีการจัดการที่ซับซ้อนไม่สามารถจัดการธาตุอาหารตามค่าวิเคราะห์ดิน ได้ทั้งหมด ทำให้ใช้ปุ๋ยอย่างไม่มีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของต้นลำไย

1 4. หลังจากการเก็บผลผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้ทำการตัดแต่ง กิ่งเพื่อกระตุ้นให้เกิดการแตกใบและกิ่งที่สมบูรณ์ ควบคุมทรงพุ่มเพื่อให้สะดวกต่อการดูแลรักษาง่ายต่อการเก็บเกี่ยว ทำให้ ต้นทุนการผลิตลดลง

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีการ ตัดแต่งกิ่งเพื่อกระตุ้นให้ เกิดการแตกใบและกิ่งที่สมบูรณ์ ควบคุมทรงพุ่ม เพื่อให้สะดวกต่อการดูแลรักษาและลดต้นทุนการ

ผลิต จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 94.8 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 ที่ไม่ทำการตัดแต่งกิ่งหลังจากการเก็บผลผลิต เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กมีการเตรียมต้นลำไยให้สมบูรณ์ หลังจากใส่สารแล้วต้องเว้นระยะอย่างน้อยหกเดือนเพื่อให้กิ่งสมบูรณ์เต็มที่ โดยเริ่มจากการเตรียมต้นและการตัดแต่งกิ่ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการแตกใบและกิ่งที่สมบูรณ์ให้พร้อมสำหรับการออกดอก และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีการตัดแต่งกิ่งเพื่อกระตุ้นให้เกิดการแตกใบและกิ่งที่สมบูรณ์ ควบคุมทรงพุ่ม เพื่อให้สะดวกต่อการดูแลรักษา และลดต้นทุนการผลิต จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 90.8 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 ที่ไม่ทำการตัดแต่งกิ่งหลังจากการเก็บผลผลิต เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่มีการตัดแต่งกิ่ง เพื่อชักนำให้เกิดการแตกกิ่งใหม่ที่สมบูรณ์ โดยตัดกิ่งหลักที่อยู่กลางทรงพุ่ม ออก 2 - 3 กิ่งเพื่อให้ได้รับแสงมากขึ้น และยังช่วยชะลอความสูงของต้น ตัดกิ่งกระโดงหรือกิ่งน้ำค้าง กิ่งที่ไม่ได้รับแสง กิ่งที่ไม่สมบูรณ์ และกิ่งที่ถูกโรคหรือแมลงทำลาย เกษตรกรจะตัดแต่งกิ่งให้เหลืออยู่ประมาณ 60% ของทรงพุ่ม

15. การชักนำการออกดอกโดยใช้สารในกลุ่มคลอเรต เช่น โปแทสเซียมคลอเรต และโซเดียมคลอเรต ท่านได้ให้สารตามขนาดของพื้นที่ทรงพุ่มเพื่อลดการใช้คลอเรต

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากให้สารกลุ่มคลอเรต ตามขนาดของพื้นที่ทรงพุ่มเพื่อลดการใช้คลอเรต จำนวน 49 คน คิดเป็น ร้อยละ 84.5 มีเพียงเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ที่ไม่ได้ให้สารกลุ่มคลอเรต ตามขนาด ของพื้นที่ทรงพุ่ม ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากให้สารกลุ่มคลอเรต ตามขนาด ของพื้นที่ทรงพุ่มเพื่อลดการใช้คลอเรต จำนวน 54 คน คิดเป็น ร้อยละ 83.1 มีเพียงเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 ที่ไม่ได้ให้สารกลุ่มคลอเรต ตามขนาดของพื้นที่ทรงพุ่ม

16. ในการผลิตลำไยนอกฤดูโดยใช้ระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) ท่านยังคงใช้ปุ๋ยเคมีช่วยในการผลิต

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากยังคงใช้ปุ๋ยเคมีในระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 70.7 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 ไม่ได้ใช้ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากยังคงใช้ปุ๋ยเคมีในระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 81.5 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ไม่ได้ใช้

17. ในการผลิตลำไยนอกฤดูโดยใช้ระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) ท่านต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์ช่วยในการผลิต

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากยังคงใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 74.1 มีเกษตรกรเกษตรกรส่วนน้อยจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 ไม่ได้ใช้ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากยังคงใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 90.8 มีเกษตรกรเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 ไม่ได้ใช้

18. ในการผลิตลำไยนอกฤดูโดยใช้ระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) ท่านต้องใช้สารเคมีเพื่อช่วยในการกำจัดแมลง

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากยังคงใช้สารเคมีในระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 69.0 มีเกษตรกรเกษตรกรส่วนน้อยจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 ไม่ได้ใช้ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากยังคงใช้สารเคมีในระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 มีเกษตรกรเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ไม่ได้ใช้

19. ในการผลิตลำไยนอกฤดูโดยใช้ระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) ท่านต้องใช้สารอื่นๆเช่น จุลินทรีย์ สารปลดใบอ่อน

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากยังคงใช้สารอื่นๆเช่น จุลินทรีย์ สารปลดใบอ่อนในระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 93.1 มีเกษตรกรเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 ไม่ได้ใช้ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากยังคงใช้สารอื่นๆเช่น จุลินทรีย์ สารปลดใบอ่อนในระบบการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 92.3 มีเกษตรกรเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ไม่ได้ใช้

20. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ต้องนำเอาเทคโนโลยี การผลิตลำไยนอกฤดู เข้ามาใช้เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ท่านได้มีการนำเทคโนโลยีต่างๆมาใช้

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีการนำ เทคโนโลยีการผลิตลำไยนอกฤดู เข้ามาใช้เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 94.8 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 ที่ไม่ได้นำเทคโนโลยีต่างๆมาใช้ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีการนำ เทคโนโลยี การผลิตลำไยนอกฤดู เข้ามาใช้เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 90.8 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 ที่ไม่ได้นำเทคโนโลยีต่างๆมาใช้

21. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้ตัดแต่งช่อดอกและผลให้มีปริมาณเหมาะสมกับต้น

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีการ ตัดแต่งช่อดอกและผลให้มีปริมาณเหมาะสมกับต้น จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 77.6 เกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 ไม่ได้ตัดแต่งช่อดอกและผล ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีการ ตัดแต่งช่อดอกและผลให้มีปริมาณเหมาะสมกับต้น จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 78.5 เกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ไม่ได้ตัดแต่งช่อดอกและผล

22. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่าน มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการใช้สารกระตุ้น และการทำลำไยนอกฤดูจะให้ผลผลิตที่คุ้มค่าต่อการลงทุน

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากยังมี ข้อสงสัยเกี่ยวกับการใช้สารกระตุ้น และการทำลำไยนอกฤดูจะให้ผลผลิตที่คุ้มค่าต่อการลงทุน จำนวน 39 คน คิดเป็น ร้อยละ 67.2 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 ไม่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการใช้สารกระตุ้น ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากยังมี ข้อสงสัยเกี่ยวกับการใช้สารกระตุ้น และการทำลำไยนอกฤดูจะให้ผลผลิตที่คุ้มค่าต่อการลงทุน จำนวน 44 คน คิดเป็น ร้อยละ 67.7 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3 ไม่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการใช้สารกระตุ้น

23. ท่าน ได้มีการศึกษาหาความรู้ด้านการตลาด การวางแผนการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อที่จะทำให้ลำไยนอกฤดูมีคุณภาพ และจำหน่ายได้ราคา

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากได้มี การศึกษาหาความรู้ด้านการตลาด การวางแผนการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อที่จะทำให้ลำไยนอกฤดูมีคุณภาพ และจำหน่ายได้ราคา จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 82.8 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 ที่ไม่ได้มีการ การศึกษาหาความรู้ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก มีการวางแผนการผลิต คำนึงถึงสภาพภูมิประเทศที่ผลิต ปรับปรุงดิน ดูแลต้น กำจัดศัตรูพืช การคาดการณ์ผลผลิตล่วงหน้า ศึกษาระบบตลาดซึ่งมีการแบ่งสวนลำไยออกเป็นหลายโซนและบังคับให้ผลผลิตออกสู่ตลาดช่วงไหนก็ได้ ทำให้สามารถเก็บกำไรผลผลิตให้มีราคาเพิ่มขึ้นได้ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากได้มีการศึกษาหาความรู้ด้านการตลาด การวางแผนการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อที่จะทำให้ลำไยนอกฤดูมีคุณภาพ และจำหน่ายได้ราคา จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 83.1 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 ที่ไม่มีความรู้ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่มีการเรียนรู้ระบบการตลาด ระบบการผลิตลำไยนอกฤดู มีการคาดการณ์ผลผลิตล่วงหน้า

24. ระยะเวลาที่ควรราคาควรอยู่ในระยะใบแก่หรืออย่างต่ำต้องอยู่ในระยะใบเปสลาดขึ้นไป

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีความรู้ว่า ระยะเวลาที่ควรราคาควรอยู่ในระยะใบแก่หรืออย่างต่ำต้องอยู่ในระยะใบเปสลาดขึ้นไป จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 91.4 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ที่ไม่มีความรู้ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีความรู้ว่า ระยะใบที่ควรราดสารควรอยู่ในระยะใบแก่หรืออย่างต่ำ ต้องอยู่ในระยะใบเปสลาดขึ้นไป จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 92.3 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ที่ไม่มีความรู้

25. การผลิตลำไยนอกฤดูมีต้นทุนการผลิตสูง การจัดการผลิตมีความยุ่งยากซับซ้อน มีความเสี่ยงสูงเนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของปัจจัยสิ่งแวดล้อมและการตลาดที่แปรผันอยู่ตลอดเวลา

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีความรู้ว่า การผลิตลำไยนอกฤดูมีต้นทุนการผลิตสูง และการจัดการผลิตมีความยุ่งยากซับซ้อน มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของปัจจัยสิ่งแวดล้อมและการตลาดที่แปรผันอยู่ตลอดเวลา จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 89.7 มีเพียงเกษตรกร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ที่ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กมีการลดต้นทุนการผลิตโดยการชักนำการออกดอกโดยใช้สารโพแทสเซียมคลอไรด์อัตรา 20 กรัมต่อตารางเมตรของพื้นที่ทรงพุ่มเพื่อลดการใช้คลอไรด์ของเกษตรกร มีการตัดแต่งกิ่งเพื่อควบคุมทรงพุ่มเพื่อให้สะดวกต่อการดูแลรักษาและง่ายต่อการเก็บเกี่ยว ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีความรู้ว่า การผลิตลำไยนอกฤดูมีต้นทุนการผลิตสูง และการจัดการผลิตมีความยุ่งยากซับซ้อน มีความเสี่ยงสูงเนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของปัจจัยสิ่งแวดล้อมและการตลาดที่แปรผันอยู่ตลอดเวลา จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 93.8 มีเพียงเกษตรกร จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 ที่ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่มีการตัดแต่งกิ่งเพื่อควบคุมทรงพุ่มเพื่อให้สะดวกต่อการดูแลรักษาและง่ายต่อการเก็บเกี่ยว ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง การจัดการธาตุอาหารตามค่าวิเคราะห์ดินและค่าที่สูญเสียไปกับผลผลิตซึ่งจะช่วยทำให้ใช้ได้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของพืช และการจัดการศัตรูลำไยอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการใช้สารเคมี

26. เมื่อท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยใดๆที่เกี่ยวกับการผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้ปรึกษาเจ้าหน้าที่

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากเมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยใดๆที่เกี่ยวกับการผลิตลำไยนอกฤดู ได้ปรึกษาเจ้าหน้าที่ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 74.1 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 ที่ไม่ได้ปรึกษาเจ้าหน้าที่ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากเมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยใดๆที่เกี่ยวกับการผลิตลำไยนอกฤดู ได้ปรึกษาเจ้าหน้าที่ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ที่ไม่ได้ปรึกษาเจ้าหน้าที่

27. การผลิตลำไยนอกฤดู ทานได้ คำนึงถึงสภาพภูมิประเทศที่ผลิต ปรับปรุงดิน คูแฉ่น กำจัดศัตรูพืช การคาดการณ์ผลผลิตล่วงหน้า ทุกครั้ง

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมาก คำนึงถึงสภาพภูมิประเทศที่ผลิต มีการปรับปรุงดิน คูแฉ่น กำจัดศัตรูพืช และการคาดการณ์ผลผลิตล่วงหน้า ทุกครั้ง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 55.2 เกษตรกรที่ไม่ คำนึงถึงสภาพภูมิประเทศที่ผลิต ปรับปรุงดิน คูแฉ่น จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กมีการกำจัดศัตรูพืช โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงแตกใบอ่อน หากใบลำไยได้รับความเสียหายมากจะทำให้ลำไยพื้นตัวได้ช้า ทำให้มีการแตกใบอ่อนครั้งที่สองซ้ำไปด้วย แมลงสำคัญที่ระบาดในช่วงแตกใบอ่อนได้แก่ หนอนคืบกินใบ และแมลงค่อมทอง ถ้าพบการระบาดมาก เกษตรกรจะใช้สารเคมี แลมป์ดาไซฮาโลทริน หรือคาร์บาไรด ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมาก คำนึงถึงสภาพภูมิประเทศที่ผลิต มีการปรับปรุงดิน คูแฉ่น กำจัดศัตรูพืช และการคาดการณ์ผลผลิตล่วงหน้า ทุกครั้ง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 มีเกษตรกรที่ไม่ คำนึงถึงสภาพภูมิประเทศที่ผลิต ปรับปรุงดิน คูแฉ่น จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7 เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากปลูกพันธุ์ดอ สีชมพู เพื่อผลิตลำไยนอกฤดู โดยส่วนมากเกษตรกรจะปรับปรุงดิน คูแฉ่น กำจัดศัตรูพืช 1 – 2 ครั้ง/อาทิตย์

28. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ทานได้ใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีตามขนาดและอายุของต้น

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมาก ใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีตามขนาดและอายุของต้น จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 89.7 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ที่ไม่ได้ปฏิบัติ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กมีการให้ปุ๋ยตาม เส้นผ่าศูนย์กลางของทรงพุ่ม ให้ปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 10 - 20 กิโลกรัมต่อต้น ซึ่งต้นลำไยต้องการธาตุไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม คิดเป็นสัดส่วน ประมาณ 4:1:3 สูตรปุ๋ยที่ใช้ จะเน้นหนัก ธาตุไนโตรเจนและโพแทสเซียมเพื่อให้ง่ายต่อการให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมี สูตร 46-0-0, 15-15-15 และ 0-0-60 อัตราการใช้ ขึ้นอยู่กับขนาดทรงพุ่ม ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมาก ใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีตามขนาดและอายุของต้น จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 87.7 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 ที่ไม่ได้ปฏิบัติ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากให้ปุ๋ยตามอายุ และระยะเวลาการเจริญเติบโตของต้นลำไย ปริมาณการให้ขึ้นอยู่กับเส้นผ่าศูนย์กลางของทรงพุ่ม

29. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ทานได้ ควบคุมระบบการให้น้ำและปุ๋ยตามระยะการแตกใบ ออกดอกและติดผล

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากได้ ควบคุมระบบการให้น้ำและปุ๋ยตามระยะการแตกใบออกดอกและติดผล จำนวน 53 คิดเป็นร้อยละ 91.4 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ที่ไม่ได้ปฏิบัติ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กมี การให้น้ำตาม

ความต้องการน้ำ หรือปริมาณของน้ำที่ให้แต่ละครั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น สภาพภูมิอากาศ คุณสมบัติของดิน วิธีการให้น้ำ และระยะเวลาเจริญเติบโตของ ต้นลำไยกับปริมาณการให้น้ำ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากได้ควบคุมระบบการให้น้ำและปุ๋ยตามระยะการแตกใบ ออกดอกและติดผล จำนวน 57 คิดเป็นร้อยละ 87.7 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 ที่ไม่ได้ปฏิบัติ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ให้น้ำตามระยะเวลาเจริญเติบโตของต้นลำไย การออกดอก การติดผล โดยส่วนมาให้น้ำแบบปล่อยท่วมแปลง สปริงเกอร์ ระบบน้ำหยด

30. ราคาผลผลิตลำไย นอกฤดูมีการเปลี่ยนแปลงเป็นประจำทุกปี ท่านมีการวางแผนการผลิต ศึกษาระบบตลาด แต่ละครั้งเพื่อให้ขายผลผลิตได้ถูกช่วงเวลา และได้ราคาดี

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีการวางแผนการผลิต ศึกษา ระบบตลาด แต่ละครั้งเพื่อให้ขายผลผลิตได้ถูกช่วงเวลา และได้ราคาดี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 93.1 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 ที่ไม่ได้ปฏิบัติ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีการวางแผนการผลิต มีการศึกษาระบบตลาด แต่ละครั้งเพื่อให้ขายผลผลิตได้ถูกช่วงเวลา และได้ราคาดี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 78.5 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ที่ไม่ได้ปฏิบัติ

31. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้ตัดแต่งกิ่งแห้ง กิ่งฉีกขาด กิ่งที่เป็นโรคทันทีหลังการเก็บเกี่ยว

การศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีการ ตัดแต่งกิ่งแห้ง กิ่งฉีกขาด กิ่งที่เป็นโรคทันทีหลังการเก็บเกี่ยว จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 89.7 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ที่ไม่ได้ปฏิบัติ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากมีการตัดแต่งกิ่งทันทีหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อ ชักน้ำให้เกิดการแตกกิ่งใหม่ ที่สมบูรณ์ สะสมอาหารอย่างเต็มที่แต่หาก บำรุงต้นไม้ดี การแตกใบอ่อนแตกได้น้อยชุด อาหารสะสมในต้นไม้พอ จะไม่สามารถออกดอกและ ให้ผลผลิตได้ ด้านเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากมีการ ตัดแต่งกิ่งแห้ง กิ่งฉีกขาด กิ่งที่เป็นโรคทันทีหลังการเก็บเกี่ยว จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 93.8 มีเกษตรกรส่วนน้อย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 ที่ไม่ได้ปฏิบัติ เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่มีการเตรียม สภาพดิน การเตรียมความพร้อมให้ต้นลำไย เป็นการจัดการเพื่อกระตุ้นให้เกิดการแตกใบและกิ่งที่สมบูรณ์ให้พร้อมสำหรับการออกดอก และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพการดำเนินงานขั้นตอนนี้ เกษตรกรจะปฏิบัติทันทีภายหลังเก็บเกี่ยว

ตารางที่ 18 ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็ก และขนาดใหญ่

ประเด็นคำถาม	กลุ่มสวนขนาดเล็ก		กลุ่มสวนขนาดใหญ่	
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู คือ องค์ประกอบของ ระบบการผลิต ระบบ การตลาด ลักษณะสภาพแวดล้อม เกษตรกร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และส่วนต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องในการผลิตลำไยนอกฤดู	49 (84.5)	9 (15.5)	55 (84.6)	10 (15.4)
2. ระบบการจัด การผลิตลำไยนอกฤดูเป็นทั้ง ทางเลือกให้กับผู้ผลิต รวมทั้งผู้บริโภค เกษตรกรชาวสวนจะมีรายได้จากการผลิต ลำไยนอกฤดูเพิ่มขึ้นเสมอไป	25 (43.1)	33 (56.9)	35 (53.8)	30 (46.2)
3. เกษตรกรที่จะทำการผลิตลำไยนอกฤดูต้องมึ ความรู้ในเรื่องของระบบการจัดการผลิตลำไย นอกฤดูเป็นอย่างดี	47 (81.0)	11 (19.0)	52 (80.0)	13 (20.0)
4. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูประเด็น หลักคือการลดต้นทุนการผลิตและผลผลิตที่ ได้ต้องมีคุณภาพ เกษตรกร ต้องเรียนรู้พัฒนา เทคนิคการปลูกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ระบบการให้น้ำและการใช้สารกระตุ้นอย่าง ถูกวิธี	53 (91.4)	5 (8.6)	62 (95.4)	3 (4.6)
5. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู จะช่วยใน การรักษาระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ ได้ดีกว่าระบบการจัดการผลิตลำไย ทั่วไป	29 (50.0)	29 (50.0)	30 (46.2)	35 (53.8)

ตารางที่ 18 (ต่อ) ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู ของเกษตรกร กลุ่มสวนลำไย ขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ประเด็นคำถาม	กลุ่มสวนขนาดเล็ก		กลุ่มสวนขนาดใหญ่	
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
6. เทคโนโลยีการผลิตลำไยนอกฤดู โดยใช้สารประกอบกลุ่มคลอเรตเป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู	49 (84.5)	9 (15.5)	60 (92.3)	5 (7.7)
7. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู เป็นการจัดการเพื่อเลี่ยงปัญหาลำไยล้นตลาดและราคาลำไยตกต่ำ แต่ถ้ามีการจัดการการผลิตที่ไม่ถูกต้องจะทำให้ผลผลิตไม่มีคุณภาพไม่ตรงกับความต้องการของตลาด	53 (91.4)	5 (8.6)	54 (83.1)	11 (16.9)
8. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูไม่มีความแตกต่างจากระบบการจัดการผลิตลำไยทั่วไป	44 (75.9)	14 (24.1)	62 (95.4)	3 (4.6)
9. เกษตรกรที่ใช้ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูเท่านั้น ที่จะได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตลำไย	35 (60.3)	23 (39.7)	28 (43.1)	37 (56.9)
10. ระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูช่วยเพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกรได้ และทำให้การผลิตลำไยของเกษตรกรมีประสิทธิภาพมากขึ้นขายได้ราคาสูง	23 (39.7)	25 (60.3)	19 (29.2)	46 (70.8)
11. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้คัดเลือกชนิดพันธุ์ลำไยที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ตลาดต้องการ และตรงกับลักษณะชนิดของดินที่จะทำการผลิตลำไยนอกฤดู	51 (87.9)	7 (12.1)	61 (93.8)	4 (6.2)
12. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้มีการปรับปรุงคุณภาพโดยการปลิดผล	33 (56.9)	25 (43.1)	33 (50.8)	32 (49.2)

ตารางที่ 18 (ต่อ) ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู ของเกษตรกร กลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ประเด็นคำถาม	กลุ่มสวนขนาดเล็ก		กลุ่มสวนขนาดใหญ่	
	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)
13. ในการผลิตลำไยนอกฤดูแต่ละครั้ง ท่านได้มีการตรวจสอบธาตุอาหารในดินเพื่อจัดการธาตุอาหารตามค่าวิเคราะห์ดินและค่าที่สูญเสียไปกับผลผลิตซึ่งจะช่วยทำให้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ	34 (58.6)	24 (41.4)	32 (49.2)	33 (50.8)
14. หลังจากการเก็บผลผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้ทำการตัดแต่งกิ่งเพื่อกระตุ้นให้เกิดการแตกใบและกิ่งที่สมบูรณ์ ควบคุมทรงพุ่มเพื่อให้สะดวกต่อการดูแลรักษาง่ายต่อการเก็บเกี่ยว ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง	55 (94.8)	3 (5.2)	59 (90.8)	6 (9.2)
15. การชักนำการออกดอกโดยใช้สารในกลุ่มคลอเรต เช่น โปแทสเซียมคลอเรต และโซเดียมคลอเรต ท่านได้ให้สารตามขนาดพื้นที่ทรงพุ่มเพื่อลดการใช้คลอเรต	49 (84.5)	9 (15.5)	54 (83.1)	11 (16.9)
16. ในการผลิตลำไยนอกฤดูโดยใช้ระบบการเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ท่านยังคงใช้ปุ๋ยเคมีช่วยในการผลิต	41 (70.7)	17 (29.3)	53 (81.5)	12 (18.5)
17. ในการผลิตลำไยนอกฤดูโดยใช้ระบบการเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ท่านต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์ช่วยในการผลิต	43 (74.1)	15 (25.9)	59 (90.8)	6 (9.2)
18. ในการผลิตลำไยนอกฤดูโดยใช้ระบบการเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ท่านต้องใช้สารเคมีช่วยในการกำจัดแมลง	40 (69.0)	18 (31.0)	52 (80.0)	13 (20.0)

ตารางที่ 18 (ต่อ) ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู ของเกษตรกร กลุ่มสวนลำไย
ขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ประเด็นคำถาม	กลุ่มสวนขนาดเล็ก		กลุ่มสวนขนาดใหญ่	
	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)
19. ในการผลิตลำไยนอกฤดูโดยใช้ระบบ การเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ท่านต้องใช้สาร อื่นๆเช่น จุลินทรีย์ สารปลดใบอ่อน ช่วยในการ ผลิต	54 (93.1)	4 (6.9)	60 (92.3)	5 (7.7)
20. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ต้องนำเอาเทคโนโลยี การผลิตลำไยนอกฤดูเข้ามาใช้เพื่อให้ได้ผลผลิต ที่มีคุณภาพ ท่านได้มีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ	55 (94.8)	3 (5.2)	59 (90.8)	6 (9.2)
21. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้ตัดแต่งช่อดอก และผลให้มีปริมาณเหมาะสมกับต้น	45 (77.6)	13 (22.4)	51 (78.5)	14 (21.5)
22. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่าน มีข้อสงสัย เกี่ยวกับการใช้สารกระตุ้น และการทำลำไย นอกฤดูจะให้ผลผลิตที่คุ้มค่า	39 (67.2)	19 (32.8)	44 (67.7)	21 (32.3)
23. ท่านได้มีการศึกษาหาความรู้ด้านการตลาด การ วางแผนการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อที่จะทำลำไยนอกฤดูมีคุณภาพ และ จำหน่ายได้ราคา	48 (82.8)	10 (17.2)	54 (83.1)	11 (16.9)
24. ระยะใบที่ควรราดสารควรอยู่ในระยะใบแก่ หรือต้องอยู่ในระยะใบเปสลาดขึ้นไป	53 (91.4)	5 (8.6)	60 (92.3)	5 (7.7)
25. การผลิตลำไยนอกฤดูมีต้นทุนการผลิตสูง การ จัดการผลิตมีความยุ่งยากซับซ้อน มีความเสี่ยง สูง เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของปัจจัย สิ่งแวดล้อมและการตลาดที่แปรผันอยู่ ตลอดเวลา	52 (89.7)	6 (10.3)	61 (93.8)	4 (6.2)

ตารางที่ 18 (ต่อ) ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู ของเกษตรกร กลุ่มสวนลำไย
ขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ประเด็นคำถาม	กลุ่มสวนขนาดเล็ก		กลุ่มสวนขนาดใหญ่	
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
26. เมื่อท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยใดๆที่เกี่ยวกับ การผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้ปรึกษา เจ้าหน้าที่	43 (74.1)	15 (25.9)	39 (60.0)	26 (40.0)
27. การผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้ ดำเนินถึงสภาพ ภูมิประเทศที่ผลิต ปรับปรุงดิน ดูแลต้น กำจัด ศัตรูพืช การคาดการณ์ผลผลิตล่วงหน้า ทุก ครั้ง	32 (55.2)	26 (44.8)	34 (52.3)	31 (47.7)
28. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้ ใส่ปุ๋ยคอก และ ปุ๋ยเคมีตามขนาดและอายุของต้น	52 (89.7)	6 (10.3)	57 (87.7)	8 (12.3)
29. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้ควบคุมระบบ การให้น้ำและปุ๋ยตามระยะการแตกใบออก ดอกและติดผล	53 (91.4)	5 (8.6)	57 (87.7)	8 (12.3)
30. ราคาผลผลิตลำไย นอกฤดูมีการเปลี่ยนแปลง เป็นประจำทุกปี ท่านมีการวางแผนการผลิต ศึกษาระบบตลาด แต่ละครั้งเพื่อให้ขาย ผลผลิตได้ถูกช่วงเวลา	54 (93.1)	4 (6.9)	51 (78.5)	14 (21.5)
31. ในการผลิตลำไยนอกฤดู ท่านได้ ตัดแต่งกิ่ง แห้ง กิ่งฉีกขาด กิ่งที่เป็นโรคทันทีหลังการเก็บ เกี่ยว	52 (89.7)	6 (10.3)	61 (93.8)	4 (6.2)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนแรงงาน ขนาดพื้นที่การเกษตร ราคาลำไยนอกฤดู การได้รับข้อมูลข่าวสาร ความตระหนักผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ และความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของกลุ่มเกษตรกร ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 7.377 เมื่อเทียบกับค่าไค-สแควร์ (χ^2) จากตาราง $df = 2$ กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเกษตรกรกับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู

อายุ (ปี)	ขนาดพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู		รวม (ร้อยละ)
	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (ร้อยละ)	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (ร้อยละ)	
21 - 30	14 (11.4)	6 (4.9)	20 (16.3)
31 - 40	20 (16.3)	18 (14.6)	38 (30.9)
41 ขึ้นไป	24 (19.5)	41 (33.3)	65 (52.8)
รวม	58 (47.2)	65 (52.8)	123 (100.0)

χ^2 (คำนวณ) = 7.377

มีนัยสำคัญทางสถิติ

อายุของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมากมีอายุมากกว่า 41 ปีขึ้นไป และส่วนน้อยมีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่มีอายุน้อยและอยู่ในวัยทำงานจะเลือกทำงานตามสายงานที่ตนเองจบการศึกษามาในเมือง จึงเหลือผู้ที่มีอายุมากและเป็นหัวหน้าครอบครัวประกอบอาชีพการ

$\chi^2_{(2, 0.05)} = 5.991$

ผลิตลำไยนอกฤดูอยู่ตามหมู่บ้าน เกษตรกรที่มีอายุมากขึ้นบรรลุนิติภาวะแล้วมีการจัดการการผลิตและประสบการณ์ในการผลิตลำไยนอกฤดูประมาณ 5 – 15 ปี สามารถคิดและได้ตรงรอกกล้าตัดสินใจและยอมรับเทคโนโลยีต่างๆในการผลิตลำไยนอกฤดู เช่น การเตรียมสภาพต้น การให้น้ำและปุ๋ยตรงกับความต้องการของต้นลำไย การป้องกันกำจัด โรคและแมลง และใช้สาร โฟทอสีเอ็มคลอเรตอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของกลุ่มเกษตรกร ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า ไค-สแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.320 เมื่อเทียบกับค่าไค-สแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 1 กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู

ระดับการศึกษา	ขนาดพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู		รวม (ร้อยละ)
	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (ร้อยละ)	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (ร้อยละ)	
ไม่ได้รับการศึกษา	3 (2.4)	5 (4.1)	8 (6.5)
ได้รับการศึกษา	55 (44.7)	60 (48.8)	115 (93.5)
รวม	58 (47.2)	65 (52.8)	123 (100.0)

$$\chi^2 \text{ (คำนวณ)} = 0.320$$

$$\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ระดับการศึกษาของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมาก ได้รับการศึกษาในระดับ ป.6 และระดับอุดมศึกษา อย่างไรก็ตามแม้ระดับการศึกษาของเกษตรกรจะจัดอยู่ในเกณฑ์ต่ำและสูงก็ไม่ได้เป็นปัญหาและอุปสรรคในการผลิตลำไยนอกฤดู เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าการผลิตลำไยนอกฤดูสามารถทำให้เกิดความชำนาญได้ และขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการผลิตลำไยนอกฤดูมากกว่า เกษตรกรส่วนมากมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการลำไยนอกฤดูอยู่แล้ว

มีการศึกษาด้านการผลิตลำไยนอกฤดูซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะทาง และได้รับการถ่ายทอดความรู้ในด้านของการผลิตลำไยนอกฤดูจากบรรพบุรุษในอดีต

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานกับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของกลุ่มเกษตรกร ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า ไค-สแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.262 เมื่อเทียบกับค่าไค-สแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 1 กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานกับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู

จำนวนแรงงานในการผลิตลำไย นอกฤดู (คน)	ขนาดพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู		รวม (ร้อยละ)
	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (ร้อยละ)	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (ร้อยละ)	
1 - 3	50 (40.7)	58 (47.2)	108 (87.8)
4 - 6	8 (6.5)	7 (5.7)	15 (12.2)
รวม	58 (42.2)	65 (52.8)	123 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.262$$

$$\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จำนวนแรงงานไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมากใช้จำนวนแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดู 1-3 คน แรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานในครัวเรือน มีการจัดการผลิตลำไยในด้านของ การตัดแต่งกิ่ง การให้สาร पोแทสเซียมคลอไรด์ การปรับปรุงคุณภาพโดยการปลิดผล และการจัดการโรคและแมลง ส่วนในด้านการเก็บเกี่ยวผลผลิตเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กใช้แรงงานในครัวเรือนในการเก็บเกี่ยวผลผลิตหรือขายให้กับพ่อค้าคนกลางแบบเหมาสวน ส่วนเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ใช้แรงงานในครัวเรือนและมีการจ้างแรงงานทั้งในและนอกพื้นที่ ในการเก็บเกี่ยวผลผลิต เกษตรกรส่วนมากขายผลผลิตให้กับแหล่งรับซื้อลำไยนอกฤดู

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่การเกษตรกับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของกลุ่มเกษตรกร ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 32.377 เมื่อเทียบกับค่าไค-สแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 1 กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ขนาดพื้นที่การเกษตร กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู

ขนาดพื้นที่การเกษตร (ไร่)	ขนาดพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู		รวม (ร้อยละ)
	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (ร้อยละ)	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (ร้อยละ)	
1 - 13	55 (44.7)	31 (25.2)	86 (69.9)
14 ไร่ ขึ้นไป	3 (2.4)	34 (27.6)	37 (30.1)
รวม	58 (47.2)	65 (52.8)	123 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 32.377$$

$$\chi^2_{(1, 0.01)} = 6.63$$

มีนัยสำคัญทางสถิติ

ขนาดพื้นที่การเกษตรมีความสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู เนื่องจากการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กใช้พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ในการผลิตลำไยนอกฤดูเป็นหลัก สามารถวางระบบการจัดการผลิตได้ครอบคลุม ในด้านการตัดแต่งกิ่ง การจัดการธาตุอาหาร และการให้น้ำตามความต้องการของต้นลำไย ส่วนเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่มีขนาดพื้นที่ในการผลิตลำไยนอกฤดูมาก บางส่วนเป็นพื้นที่ในการทำการเกษตรอย่างอื่นด้วย เกษตรกรจึงมีการนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาใช้ในการผลิตลำไยนอกฤดูเพื่อลดต้นทุนในการผลิต เนื่องจากพื้นที่มีขนาดใหญ่เกษตรกรจึงต้องมีการวางแผนการผลิตให้ทั่วถึง เช่น การให้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ การใช้ปุ๋ย การกำจัดโรคและแมลง และการเก็บเกี่ยวผลผลิต เพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพ ตรงกับความต้องการของตลาด

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างราคาลำไยนอกฤดูกับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของกลุ่มเกษตรกร ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.231 เมื่อเทียบกับค่าไค-สแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 2 กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างราคาลำไยนอกฤดูกับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู

ราคาลำไยนอกฤดูที่ขายได้ (บาท/กิโลกรัม)	ขนาดพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู		รวม (ร้อยละ)
	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (ร้อยละ)	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (ร้อยละ)	
19 - 20	39 (31.7)	45 (36.6)	84 (68.3)
21 - 22	17 (13.8)	17 (13.8)	34 (27.6)
23 บาท/กิโลกรัม ขึ้นไป	2 (1.6)	3 (2.4)	5 (4.1)
รวม	58 (47.2)	65 (52.8)	123 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.231$$

$$\chi^2_{(2, 0.05)} = 5.991$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ราคาลำไยนอกฤดูไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู เนื่องจากราคาขายเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 20 - 23 บาท/กิโลกรัม ซึ่งเป็นราคาลำไยนอกฤดูที่คงที่และได้ราคาสูงกว่าลำไยในฤดูที่ราคาเปลี่ยนแปลงทุกปี เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีการผลิตลำไยนอกฤดูซึ่งขายได้ราคาดีอยู่แล้ว ซึ่งเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กเลือกผลิตลำไยนอกฤดูควบคู่ไปกับลำไยในฤดูเพราะสามารถขายผลผลิตได้ทุกช่วงตามความต้องการของตลาด ส่วนเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่บางราย แบ่งสวนลำไยออกเป็นหลายโซนและบังคับให้ผลผลิตออกสู่ตลาดช่วงไหนก็ได้ ทำให้สามารถเก็บกำไรผลผลิตให้มีราคาเพิ่มขึ้นได้ มีการศึกษาระบบตลาดและวางแผนการผลิตให้ขายผลผลิตลำไยนอกฤดูได้ถูกช่วงเวลา ราคาจึงไม่มีผลกับขนาดพื้นที่ในการผลิตลำไยนอกฤดู

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารกับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของกลุ่มเกษตรกร ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 5.472 เมื่อเทียบกับค่าไค-สแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 1 กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับข้อมูลข่าวสารกับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู

การได้รับข้อมูลข่าวสาร	ขนาดพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู		รวม (ร้อยละ)
	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (ร้อยละ)	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (ร้อยละ)	
ไม่ได้รับ	41 (33.3)	57 (46.3)	98 (79.7)
ได้รับ	17 (13.8)	8 (6.5)	25 (20.3)
รวม	58 (47.2)	65 (52.8)	123 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 5.472$$

$$\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$$

มีนัยสำคัญทางสถิติ

การได้รับข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู ซึ่งอธิบายได้ว่าเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารในด้านการผลิตลำไยนอกฤดู เพราะเกษตรกรได้รับความรู้ ความเข้าใจในด้านการผลิตลำไยนอกฤดูจากแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆอย่างต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบันอยู่แล้ว ซึ่งในปี 2551 ที่เก็บข้อมูล เกษตรกรส่วนมากอาจไม่ได้รับข่าวสาร แต่เกษตรกรส่วนมากมีประสบการณ์ในการผลิตลำไยนอกฤดู 5 – 15 ปี ทำให้การไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร ไม่เป็นปัญหา อุปสรรค ในการผลิตลำไยนอกฤดู ส่วนเกษตรกรที่ได้รับข้อมูลข่าวสารนั้น เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กมีการรวมกลุ่มการผลิตลำไยนอกฤดู จึงทำให้เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าทางวิชาการในเรื่องใหม่ๆ ส่วนเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่ส่วนมากผลิตลำไยนอกฤดูโดยที่ไม่มีการรวมกลุ่ม ทำให้ขาดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตลำไยนอกฤดู

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ความตระหนักผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของกลุ่มเกษตรกร ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า ไค-สแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 4.336 เมื่อเทียบกับค่าไค-สแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 1 กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ความตระหนักผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู

ความตระหนักผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมีการกำจัดสารตกค้าง	ขนาดพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู		รวม (ร้อยละ)
	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (ร้อยละ)	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (ร้อยละ)	
ตระหนัก	23 (18.7)	38 (30.9)	61 (49.6)
ไม่ตระหนัก	35 (28.5)	27 (22.0)	62 (50.4)
รวม	58 (47.2)	60 (52.8)	123 (100)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 4.336$$

$$\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$$

มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความตระหนักผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ไม่มีทางเลือกอื่นที่จะกระตุ้นให้ลำไยออกดอกและติดผลได้ดีกว่าวิธี การใช้สารโพแทสเซียมคลอเรต ในการผลิตลำไยนอกฤดู เกษตรกรทั้งสองกลุ่มมีการใช้สาร โพแทสเซียมคลอเรต ในการผลิตลำไยนอกฤดู มากขึ้น เกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กส่วนมากจะใช้ขนาดพื้นที่การเกษตรทั้งหมดในการผลิตลำไยนอกฤดู มีการใช้สารโดยไม่เกรงกลัวต่อผลกระทบในภายหลัง ทั้งต้นลำไย สภาพแวดล้อมและผู้บริโภค เกษตรกรส่วนมากยังคงไม่ ตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเกษตรกรต้องการขายลำไยให้ได้ผลผลิตจำนวนมากและได้ราคาดี ส่วนเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่จะให้ความสำคัญกับการใช้สารโพแทสเซียมคลอเรต เนื่องจากพื้นที่มีขนาดใหญ่และเป็นพื้นที่การเกษตรอย่างอื่นด้วย เกษตรกรจะให้สารตามขนาดของพื้นที่ทรงพุ่ม เพื่อเป็นการใช้สารคลอเรตอย่างมีประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการผลิต หลังจากให้สารเกษตรกรมีวิธีการกำจัดสารตกค้าง โดยวิธีทางธรรมชาติ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของกลุ่มเกษตรกร ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าไค-สแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.020 เมื่อเทียบกับค่าไค-สแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 1 กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู

การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่	ขนาดพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู		รวม (ร้อยละ)
	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (ร้อยละ)	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (ร้อยละ)	
ไม่ได้รับ	55 (44.7)	62 (50.4)	117 (95.1)
ได้รับ	3 (2.4)	3 (2.4)	6 (4.9)
รวม	58 (47.2)	65 (52.8)	123 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.020$$

$$\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู เนื่องจากเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมากไม่ได้รับการสนับสนุน เพราะไม่มีการรวมกลุ่มในการผลิตลำไยนอกฤดู ทำให้ไม่ได้รับการส่งเสริมและการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ในด้านของ ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีการเกษตร การให้คำปรึกษาและการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการผลิตลำไย นอกฤดู เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่วนมากจะให้การสนับสนุนเกษตรกรที่รวมกลุ่มและขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อสะดวกต่อการสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ในการผลิตลำไยนอกฤดู เกษตรกรส่วนน้อยได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่แต่ก็ไม่มีผลต่อขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรมากนัก เนื่องจากเกษตรกรส่วนมากมีการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู จากการสนับสนุนจากรายได้ และขนาดพื้นที่ของตนเอง โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ผลิตลำไยนอกฤดูมา 5 – 15 ปี เป็นรากฐานในการผลิตลำไยนอกฤดู

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูกับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของกลุ่มเกษตรกร ปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า ไค-สแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 1.755 เมื่อเทียบกับค่าไค-สแควร์ (χ^2) จากตาราง df = 1 กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูกับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู

ระดับความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู	ขนาดพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู		รวม (ร้อยละ)
	กลุ่มสวนขนาดเล็ก (ร้อยละ)	กลุ่มสวนขนาดใหญ่ (ร้อยละ)	
ค่าคะแนนสูง	53 (43.1)	63 (51.2)	116 (94.3)
ค่าคะแนนต่ำ	5 (4.1)	2 (1.6)	7 (5.7)
รวม	58 (47.2)	65 (52.8)	123 (100.0)

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 1.755$$

$$\chi^2_{(1, 0.05)} = 3.841$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดู ซึ่งอธิบายได้ว่าเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ส่วนมากมีระดับความรู้สูง เนื่องจากเกษตรกรมีการศึกษาในเรื่องของระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูอยู่แล้ว เพราะการผลิตลำไยนอกฤดูเกษตรกรต้องมีความรู้ในเรื่องของระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูเป็นอย่างดี เกษตรกรส่วนมากมีการค้นคว้าหาความรู้ในด้านของการผลิตและการตลาด มีประสบการณ์ในการผลิตลำไยนอกฤดู 5 - 15 ปี ทำให้มีการเรียนรู้และพัฒนาเทคนิคการผลิตลำไยนอกฤดูให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ส่วนเกษตรกรส่วนน้อยที่มีระดับความรู้ต่ำ อาจเป็นเพราะเกษตรกรยังไม่มีความเข้าใจระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูในบางเรื่อง เกษตรกรจึงต้องมีการศึกษา หาความรู้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เอกสารวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ การฝึกอบรม และการศึกษาดูงานแปลงสาธิตการผลิตลำไยนอกฤดูให้มากขึ้น เพื่อนำความรู้มาปรับใช้กับขนาดของพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของตนเองให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตลำไยนอกฤดู

ด้าน การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่มากกว่า 5 ไร่ จำนวน 17 คน และเกษตรกรกลุ่มสวนขนาดเล็ก จำนวน 10 คน ที่มีปัญหาในเรื่องการไม่ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่เนื่องจาก เจ้าหน้าที่มีการชี้แจงและให้ความรู้ เฉพาะกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยไม่ลงไป ชี้แจงและให้ความรู้ในพื้นที่ปลูกลำไยนอกฤดูของเกษตรกรทั่วไป จึงทำให้เกษตรกรไม่ได้รับ คำปรึกษาและการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการผลิตลำไย นอกฤดู รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ขาดการติดตามประเมินผลในด้านการผลิตลำไยนอกฤดู จึงทำให้ไม่ทราบ ผลกระทบ และปัญหาที่แท้จริงของเกษตรกรในพื้นที่การผลิตจริง

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรกลุ่มสวนขนาดใหญ่และเกษตรกรกลุ่มสวนขนาดเล็ก ในการ แก้ปัญหาที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ คือ

1. เกษตรกรเห็นควรให้ เจ้าหน้าที่มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การผลิตลำไยนอกฤดูให้ทั่วถึง
2. เกษตรกรเห็นควรให้เจ้าหน้าที่ มีการสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มการผลิตลำไยนอกฤดูให้มากขึ้น

ด้านต้นทุนและแหล่งเงินทุน

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนขนาดใหญ่และขนาดเล็กส่วนใหญ่ต้อง ใช้เงินทุน เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อสาร โปแตสเซียมคลอไรด์ สารเคมีกำจัดแมลง สารเคมีป้องกันกำจัด โรคพืช และปุ๋ย ซึ่งบางฤดูการผลิตต้องประสบปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียน รวมไปถึงเกษตรกรยังมีปัญหา ทางด้านแหล่งเงินทุนในการผลิตลำไยนอกฤดู ต้นทุนในการผลิตลำไยนอกฤดูที่สูง เนื่องจาก เกษตรกรใช้สาร โปแตสเซียมคลอไรด์ สารเคมีป้องกันกำจัด โรคพืช และการใช้ปุ๋ย เกินขนาดความ ต้องการของต้นลำไย ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงไปด้วย

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรกลุ่มสวนขนาดใหญ่และขนาดเล็กส่วนใหญ่ ในการแก้ปัญหา แหล่งเงินทุนและการลดต้นทุน

1. เกษตรกรเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดหาแหล่งเงินทุนที่เป็นหลักแหล่งเฉพาะ สำหรับผู้ผลิตลำไยนอกฤดูให้แก่เกษตรกร
2. เกษตรกรเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนให้เกษตรกร ได้รับข้อมูลด้านการ ผลิต สนับสนุนให้มีการรวมชุดเทคโนโลยีการผลิตลำไยนอกฤดู เพื่อลดต้นทุนการผลิต ด้าน การตลาด มีการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า เพื่อที่จะทำให้เกษตรกรคำนวณต้นทุนที่เป็นตัวเงิน และ ต้นทุนที่ไม่เป็นตัวเงินได้อย่างถูกต้อง

ด้านราคาลำไยนอกฤดู

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนขนาดเล็ก จำนวน 39 คน และเกษตรกรกลุ่มสวนลำไยขนาดใหญ่จำนวน 45 คน ประสบปัญหาหาค่าในช่วงฤดูฝนมีราคาต่ำ ซึ่งเกษตรกรขายได้เพียงราคา 19 – 20 บาท/กิโลกรัม เนื่องจากเป็นช่วงที่ใกล้เคียงกับลำไยในฤดูที่ผลผลิตจะออกสู่ตลาดเดือน กรกฎาคม – สิงหาคม แหล่งรับซื้อลำไยนอกฤดูรับซื้อลำไยนอกฤดูในปริมาณที่น้อยลงหรือไม่รับซื้อเลย เนื่องจากแหล่งรับซื้อส่วนใหญ่จะรอรับซื้อลำไยในฤดูที่มีราคาต่ำกว่า เพราะลำไยในฤดูมีผลผลิตออกสู่ตลาดมาก เกิดการกระจุกตัว ทำให้ราคาลำไยต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาลำไยนอกฤดูไปด้วย ทำให้ช่วงนี้เกษตรกรที่ผลิตลำไยนอกฤดูต้องขายผลผลิตให้กับแหล่งรับซื้อที่ไม่แน่นอน เกษตรกรบางรายขายผลผลิตให้ผู้รับซื้อแบบเหมาสวน ซึ่งราคาในช่วงนี้จะไม่ดีและไม่แน่นอน

ข้อเสนอแนะ ของเกษตรกรกลุ่มสวนขนาดใหญ่และขนาดเล็กในการแก้ปัญหาด้านราคาลำไย

1. เกษตรกรเห็นควรให้ต้องปรับเปลี่ยนระยะเวลาให้สารในการผลิตลำไยนอกฤดูให้ออกสู่ตลาดในช่วงที่ราคาดีกว่านี้ คือ ตรงกับงานชาติจีน เทศกาลปีใหม่สากล ก่อนเทศกาลตรุษจีน วันเซ็งเม้ง
2. เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นควรให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดต่อกับแหล่งรับซื้อลำไยนอกฤดูให้รับซื้อลำไยนอกฤดูที่มีราคาเป็นมาตรฐานแน่นอนและหาแหล่งรับซื้อลำไยนอกฤดูที่แน่นอนสำหรับผู้ผลิตลำไยนอกฤดูโดยตรง

ด้านการได้รับความรู้เรื่องการผลิตลำไยนอกฤดู

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มสวนขนาดใหญ่ จำนวน 13 คน และเกษตรกรกลุ่มสวนขนาดเล็ก จำนวน 11 คน ที่ยังคงมีระดับความรู้ต่ำ เป็นเพราะเกษตรกรยังไม่เข้าใจด้านระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูในบางเรื่อง เนื่องจากการให้ความรู้ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตลำไยนอกฤดู ของเจ้าหน้าที่การเกษตรเป็นการบรรยายเชิงวิชาการ มากกว่าการปฏิบัติอย่างใกล้ชิดกับของจริงทำให้เกษตรกรบางรายไม่เข้าใจและไม่กล้าที่จะซักถามในข้อสงสัย จึงทำให้ไม่ได้รับความรู้เพียงพอ

ข้อเสนอแนะเกษตรกรกลุ่มสวนขนาดใหญ่และเกษตรกรกลุ่มสวนขนาดเล็กได้เสนอแนะว่าควรมีการให้ความรู้ด้านการผลิตลำไยนอกฤดูเป็นการบรรยายเชิงวิชาการและการปฏิบัติอย่างใกล้ชิดกับของจริงควบคู่กันไปด้วย และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ด้านความก้าวหน้าทางวิชาการในการผลิตลำไยนอกฤดูแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

ด้านอื่น ๆ

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างนอกจากมีปัญหาและอุปสรรคดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีปัญหาอื่นๆ อีกดังต่อไปนี้

1. ปัญหาก्षแล้ง ซึ่งเกิดจาก ปัจจัยทางกายภาพ สภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ และสภาวะการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ ทำให้บางปีฝนทิ้งช่วงและฝนแล้งเกิดปัญหาก्षแล้ง
2. ขาดแหล่งน้ำชลประทาน ในบางพื้นที่ที่ไม่ได้ติดแม่น้ำปิง ไกลจากคลองส่งน้ำชลประทาน พื้นที่มีสภาพภูมิประเทศที่ไม่เหมาะสมในการผลิตลำไยนอกฤดูอาจเป็นพื้นที่ลาดชัน ทำให้ขาดแหล่งน้ำชลประทาน ซึ่งน้ำเป็นปัจจัยที่สำคัญในการผลิตลำไยนอกฤดู

ข้อเสนอแนะ

1. รัฐควรมีการทำฝนเทียมในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงและฝนแล้ง ส่งเสริมการบำรุงรักษาความชื้นในดินให้แก่เกษตรกร
2. รัฐควรมีการสร้างคลองส่งน้ำชลประทานให้มีความทั่วถึง รวมไปถึงสร้างอ่างเก็บน้ำหรือฝายกักเก็บน้ำในพื้นที่ที่ห่างไกลจากแหล่งน้ำธรรมชาติ